

سه سطحی منطق

پایه دهم ادبیات و علوم انسانی

نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر

- سوال‌ها در سه سطح مرتب شده‌اند: بر اساس درصد مراجعه در آزمون‌های کانون

همراه با پاسخ تشریحی

۱۲۹ سوال دشوارتر

۱۳۷ سوال دشوار

۱۳۴ سوال نسبتاً دشوار

۴۰۰ سوال

گزینشگران:

هیأت مؤلفان کانون فرهنگی آموزش

انتشارات کانون فرهنگ آموزش

عنوان کتاب:	سه سطحی منطق پایه دهم ادبیات و علوم انسانی نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر
برنامه‌ریزی آموزشی:	کاظم قلمچی
مدیر پروژه:	رضا فیاض
مدیر تولید:	لیلا فیروزی
گزینشگران:	محمد آقاد صالح، محمد رضایی‌بقا، احمد منصوری
هماهنگی و نظارت علمی:	احمد منصوری
واحد مستندسازی:	حمید رضا رحیم‌خانلو، مرتضی عزیزی، سارا معصوم‌زاده، هانیه رمدانی
حروف‌چین:	مهین علی‌محمدی جلالی
ناظر چاپ:	حمید عباسی
قطع:	رحلی
نوبت چاپ:	اول (۱۴۰۲)
چاپخانه و لیتوگرافی:	چکادچاپ
تیراژ:	۲۰۰۰ جلد
صحافی:	چکادچاپ
قیمت:	
شابک:	(ISBN:978-600-00-2861-9) ۹۷۸-۶۰۰-۰۰-۲۸۶۱-۹

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

تیراژ

۲۰۰۰ جلد

سال چاپ

۱۴۰۲

نوبت چاپ

اول

دو ویژگی مهم کتاب‌های سه سطحی عبارتند از:

- ۱ سوال‌ها، در سه سطح تنظیم شده‌اند: سوال‌های نسبتاً دشوار، دشوار و دشوارتر. بنابراین اکثریت دانش‌آموزان، مخاطب این کتاب هستند: دانش‌آموزانی با نمره بین ۱۴ تا ۲۰ در مدرسه و با ترازهای بیش از ۴۷۵۰ در آزمون‌های کانون.
- ۲ تک تک سوال‌ها، شناسنامه و هویت دارند (یعنی سوال‌ها به طور سلیقه‌ای و صرفاً براساس نظر اشخاص تنظیم نشده‌اند). بلکه براساس آمار و میزان مراجعه در آزمون‌های استاندارد کانون و ارزیابی کارشناسان چیده شده‌اند.

عنوان کتاب	هماهنگی و نظارت	گزینشگران
منطق	احمد منصوری	محمد آفاصالح، محمد رضایی‌بقا، احمد منصوری

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۴۷۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سؤال به ۱ سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۴۷۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سؤال به ۵ سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۵۰۰ تا ۶۲۵۰ از هر ۱۰ سؤال به ۲ (یا ۳) سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۴۷۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سؤال به ۲ سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۲۵۰ تا ۶۶۵۰ از هر ۱۰ سؤال به ۴ سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۵۰۰ تا ۶۲۵۰ از هر ۱۰ سؤال به ۳ (یا ۴) سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۵۵۰۰ تا ۶۲۵۰ از هر ۱۰ سؤال به ۶ (یا ۷) سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۶۵۰ تا ۷۲۵۰ از هر ۱۰ سؤال به بیش از ۴ سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سؤال به بیش از ۵ سؤال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانش‌آموزان ترازهای ۶۶۵۰ به بالا از هر ۱۰ سؤال به بیش از ۸ سؤال پاسخ دهند.

دشوارتر

دشوار

نسبتاً دشوار

مقدمه

این کتاب دو ویژگی مهم دارد. ویژگی نخست، این که سوال‌ها، در سه سطح تنظیم شده‌اند: سوال‌های نسبتاً دشوار، دشوار و دشوارتر. بنابراین نیمی از دانش‌آموzan، مخاطب این کتاب هستند یعنی دانش‌آموzanی با نمره بین ۱۴ تا ۲۰ در مدرسه و با ترازهای بیش از ۴۷۵۰ در آزمون‌های کانون.

ویژگی دوم کتاب این است که تک تک سوال‌ها، شناسنامه و هویت دارند و براساس آمار و میزان مراجعه* در آزمون‌های استاندارد کانون چیده شده‌اند. سوال‌ها به طور سلیقه‌ای و صرفاً براساس نظر اشخاص تنظیم نشده‌اند. معلوم است که چند درصد دانش‌آموzan شرکت کننده در آزمون‌ها به هریک از سوال‌ها مراجعه کرده‌اند و چند درصد دانش‌آموzan به هر سوال پاسخ صحیح داده‌اند. معیار اول که در مشخصات هر سوال در زیرنویس آن می‌بینید میزان مراجعه آزمون‌دهندگان است (♂)، و معیار دوم درصد پاسخ‌گویی صحیح است (♀). اگر به ترتیب توالی سوال‌ها توجه کنید متوجه می‌شوید اولین سوال هر بخش که در گروه "نسبتاً دشوار" قرار دارد میزان مراجعه کننده بیشتری در آزمون‌های کانون داشته است. یعنی تعداد بیشتری احساس کرده‌اند که می‌توانند از عهده آن سوال برآیند البته ممکن است احساس و تلقی اولیه دانش‌آموzan با واقعیت متفاوت باشد و در عمل درصد پاسخ‌گویی متناسب با میزان مراجعه نباشد یعنی به یک سوال تعداد بیش‌تری مراجعه کنند و با آن درگیر شوند ولی پاسخ صحیح‌شان کمتر باشد.

چون نحوه انتخاب سوال‌ها و نظم و ترتیب سوال‌ها به صورت سلیقه‌ای نیست و مبنای علمی و آماری دارد بنابراین دبیران و دانش‌آموzan می‌توانند برنامه دقیقی برای استفاده از کتاب داشته باشند. هر دانش‌آموzan می‌تواند توقع خود از میزان پاسخ‌گویی به سوال‌های هر بخش را از قبل تعیین کند در نتیجه دانش‌آموzan متوسط از درگیرشدن با سوال‌ها سرخورده نخواهد شد. دانش‌آموzan متوسط می‌تواند از سطح اول سوال‌ها، یعنی سوال‌های نسبتاً دشوار حدود نیمی از سوال‌ها را شخصاً پاسخ دهد و از سطح دوم، یعنی سوال‌های "دشوار" می‌تواند حدود بیست تا سی درصد را پاسخ دهد و تعدادی از باقی‌مانده سوال‌های این دو بخش را با کمک پاسخ‌نامه تشریحی بیاموزد. اما از سوی دیگر دانش‌آموzan قوی‌تر می‌توانند انتظار داشته باشند که به اکثر سوال‌های این دشوار پاسخ دهند. بیش از نیمی از سوال‌های دشوار را حل کنند و مثلاً سی یا چهل درصد سوال‌های چالشی‌تر از بخش سوال‌های «دشوارتر» را حل کنند.

هویت داشتن و شناسنامه‌دار بودن سوال‌ها و سه‌بخشی بودن سوال‌ها در سه گروه نسبتاً دشوار، دشوار و دشوارتر دو ویژگی این کتاب است که به شما امکان برنامه‌ریزی برای مطالعه عمیق‌تر و درگیر شدن با "چالش‌های دلپذیر" علمی را می‌دهد. البته در هنگام مطالعه زیرنویس و نشانی هر سوال به این نکات نیز دقت کنید که هر سوال در کدام ماه از سال آزمون گرفته شده است و آیا آن سوال در نزدیکی امتحانات، قبل یا پس از امتحانات مدرسه و یا در ایام تابستان پرسیده شده است. این نکات برای خواننده نکته سنج از این جهت اهمیت خواهد داشت که تشخیص می‌دهد میزان مراجعه و احساس دانش‌آموzan از سطح دشواری سوال همواره یکسان نیست و میزان و درصد پاسخ‌گویی ایشان در دوره‌های زمانی مختلف و متناسب با نزدیکی و دوری امتحانات مدرسه و این که آیا آزمون کانون به صورت مستقل، پوششی یا تجمعی و تراکمی برگزار می‌شود متفاوت خواهد بود. ضمناً این که هر سوال در ابتدا یا انتهای یا میانه مجموعه سوال‌های درج شده، تا حدودی احساس دشواری متفاوت و میزان پاسخ‌گویی متمایزی را ایجاد خواهد کرد. اما به هر حال حاصل جمع‌بندی آماری و حذف داده‌های ناهمگن و اظهار نظر خبره‌گرایانه چندین دبیر صاحب نظر مرجع بسیار مطمئن و استانداردی برای تعیین سوال‌های دشوار و سطح بندی آن هاست. در پایان از صاحب‌نظران و کارشناسان و دبیران و استادان گرامی و نیز دانش‌آموzan دقیق و نکته‌سنج خواهش می‌کنم نظرات و پیشنهادهای خود را با ما در میان بگذارید. باشد که این کتاب منبع مؤثری برای ارتقاء منظم و هدفمند پیشرفت و موفقیت تحصیلی دانش‌آموzan باشد و به دبیران گرامی در این راه کمک مطلوبی بنماید.

کاظم قلمچی

*میزان مراجعه به معنی تعداد دانش‌آموzanی است که به سراغ سوال می‌رond و به آن سوال پاسخ می‌دهند خواه پاسخشان صحیح یا اشتباه باشد. دانش‌آموzan در برخورد اول احساس می‌کنند که آیا از عهده آن سوال برمی‌آیند یا نه و این موضوع سبب می‌شود که دانش‌آموzan با آن سوال درگیر شود یا خیر. درصد پاسخ‌گویی: درصد دانش‌آموzanی است که به هر سوال پاسخ صحیح می‌دهند.

سه‌سطحی منطق پایه دهم ادبیات و علوم انسانی

از این فهرست به عنوان راهنمای مطالعه استفاده کنید.

بر اساس آمارهای زیر و ابزار ارزیابی (با رنگ‌آمیزی خانه‌های ارزیابی) اولویت‌های مطالعه خود را تشخیص دهید.

قبل از هر بار مطالعه، تسلط خودتان را با توجه به خود ارزیابی‌تان و بر اساس جعبه ابزار کارنامه رنگ‌آمیزی کنید.

منطق، ترازوی اندیشه	شماره صفحه	تعداد تست	شماره تست	از زیبایی پیشرفت
سؤال‌های نسبتاً دشوار	۹	۱۷	۱-۱۷	مسلط نیستم
سؤال‌های دشوار	۱۱	۱۶	۱۸-۳۳	نسبتاً مسلط
سؤال‌های دشوارتر	۱۳	۱۸	۳۴-۵۱	مسلط
پاسخ تشریحی	۷۴			جمع بندی درس
جع	۵۱			
لغظ و معنا	شماره صفحه	تعداد تست	شماره تست	از زیبایی پیشرفت
سؤال‌های نسبتاً دشوار	۱۷	۱۷	۵۲-۶۸	مسلط نیستم
سؤال‌های دشوار	۱۹	۱۵	۶۹-۸۳	نسبتاً مسلط
سؤال‌های دشوارتر	۲۱	۱۰	۸۴-۹۳	مسلط
پاسخ تشریحی	۷۸			جمع بندی درس
جع	۴۲			
مفهوم و مصادق	شماره صفحه	تعداد تست	شماره تست	از زیبایی پیشرفت
سؤال‌های نسبتاً دشوار	۲۴	۱۶	۹۴-۱۰۹	مسلط نیستم
سؤال‌های دشوار	۲۶	۱۲	۱۱۰-۱۲۱	نسبتاً مسلط
سؤال‌های دشوارتر	۲۸	۱۴	۱۲۲-۱۳۵	مسلط
پاسخ تشریحی	۸۲			جمع بندی درس
جع	۴۲			
اقسام و شرایط تعریف	شماره صفحه	تعداد تست	شماره تست	از زیبایی پیشرفت
سؤال‌های نسبتاً دشوار	۳۱	۱۲	۱۳۶-۱۴۷	مسلط نیستم
سؤال‌های دشوار	۳۲	۱۸	۱۴۸-۱۶۵	نسبتاً مسلط
سؤال‌های دشوارتر	۳۵	۱۳	۱۶۶-۱۷۸	مسلط
پاسخ تشریحی	۸۶			جمع بندی درس
جع	۴۳			
اقسام استدلال استقرایی	شماره صفحه	تعداد تست	شماره تست	از زیبایی پیشرفت
سؤال‌های نسبتاً دشوار	۳۸	۱۲	۱۷۹-۱۹۰	مسلط نیستم
سؤال‌های دشوار	۳۹	۱۵	۱۹۱-۲۰۵	نسبتاً مسلط
سؤال‌های دشوارتر	۴۱	۸	۲۰۶-۲۱۳	مسلط
پاسخ تشریحی	۹۰			جمع بندی درس
جع	۳۵			
قضیه حملی	شماره صفحه	تعداد تست	شماره تست	از زیبایی پیشرفت
سؤال‌های نسبتاً دشوار	۴۴	۱۲	۲۱۴-۲۲۵	مسلط نیستم
سؤال‌های دشوار	۴۵	۱۲	۲۲۶-۲۳۷	نسبتاً مسلط
سؤال‌های دشوارتر	۴۷	۱۱	۲۳۸-۲۴۸	مسلط
پاسخ تشریحی	۹۳			جمع بندی درس
جع	۳۵			

سه‌سطحی منطق پایه دهم ادبیات و علوم انسانی

از این فهرست به عنوان راهنمای مطالعه استفاده کنید.

بر اساس آمارهای زیر و ابزار ارزیابی (با رنگ‌آمیزی خانه‌های ارزیابی) اولویت‌های مطالعه خود را تشخیص دهید.

قبل از هر بار مطالعه، تسلط خودتان را با توجه به خودارزیابی‌تان و بر اساس جعبه ابزار کارنامه رنگ‌آمیزی کنید.

ارزیابی پیشرفت				شماره تست	تعداد تست	شماره صفحه	احکام قضایا	۷
مسلط نیستم	مسلط	نسبتاً مسلط	آمیخته	۲۴۹-۲۵۴	۶	۵۰	سوال‌های نسبتاً دشوار	
زرد	سبز	آبی		۲۵۵-۲۷۲	۱۸	۵۰	سوال‌های دشوار	
زرد	سبز	آبی		۲۷۳-۲۸۸	۱۶	۵۳	سوال‌های دشوارتر	
جمع‌بندی درس						۹۶	پاسخ تشریحی	
زرد	سبز	آبی			۴۰		جمع	
ارزیابی پیشرفت				شماره تست	تعداد تست	شماره صفحه	قیاس اقتراضی	۸
مسلط نیستم	مسلط	نسبتاً مسلط	آمیخته	۲۸۹-۳۰۲	۱۴	۵۶	سوال‌های نسبتاً دشوار	
زرد	سبز	آبی		۳۰۳-۳۱۵	۱۳	۵۸	سوال‌های دشوار	
زرد	سبز	آبی		۳۱۶-۳۲۰	۱۵	۵۹	سوال‌های دشوارتر	
جمع‌بندی درس						۱۰۰	پاسخ تشریحی	
زرد	سبز	آبی			۴۲		جمع	
ارزیابی پیشرفت				شماره تست	تعداد تست	شماره صفحه	قضیه شرطی و قیاس استثنایی	۹
مسلط نیستم	مسلط	نسبتاً مسلط	آمیخته	۳۳۱-۳۴۵	۱۵	۶۳	سوال‌های نسبتاً دشوار	
زرد	سبز	آبی		۳۴۶-۳۵۳	۸	۶۴	سوال‌های دشوار	
زرد	سبز	آبی		۳۵۴-۳۶۴	۱۱	۶۵	سوال‌های دشوارتر	
جمع‌بندی درس						۱۰۴	پاسخ تشریحی	
زرد	سبز	آبی			۳۴		جمع	
ارزیابی پیشرفت				شماره تست	تعداد تست	شماره صفحه	سنجدگری در تفکر	۱۰
مسلط نیستم	مسلط	نسبتاً مسلط	آمیخته	۳۶۵-۳۷۷	۱۳	۶۸	سوال‌های نسبتاً دشوار	
زرد	سبز	آبی		۳۷۸-۳۸۷	۱۰	۶۹	سوال‌های دشوار	
زرد	سبز	آبی		۳۸۸-۴۰۰	۱۳	۷۱	سوال‌های دشوارتر	
جمع‌بندی درس						۱۰۹	پاسخ تشریحی	
زرد	سبز	آبی			۳۶		جمع	

۴۰۰ قسمت

جمع کل

بیشترین درصد پاسخ‌گویی به سؤالات در سه‌سطح

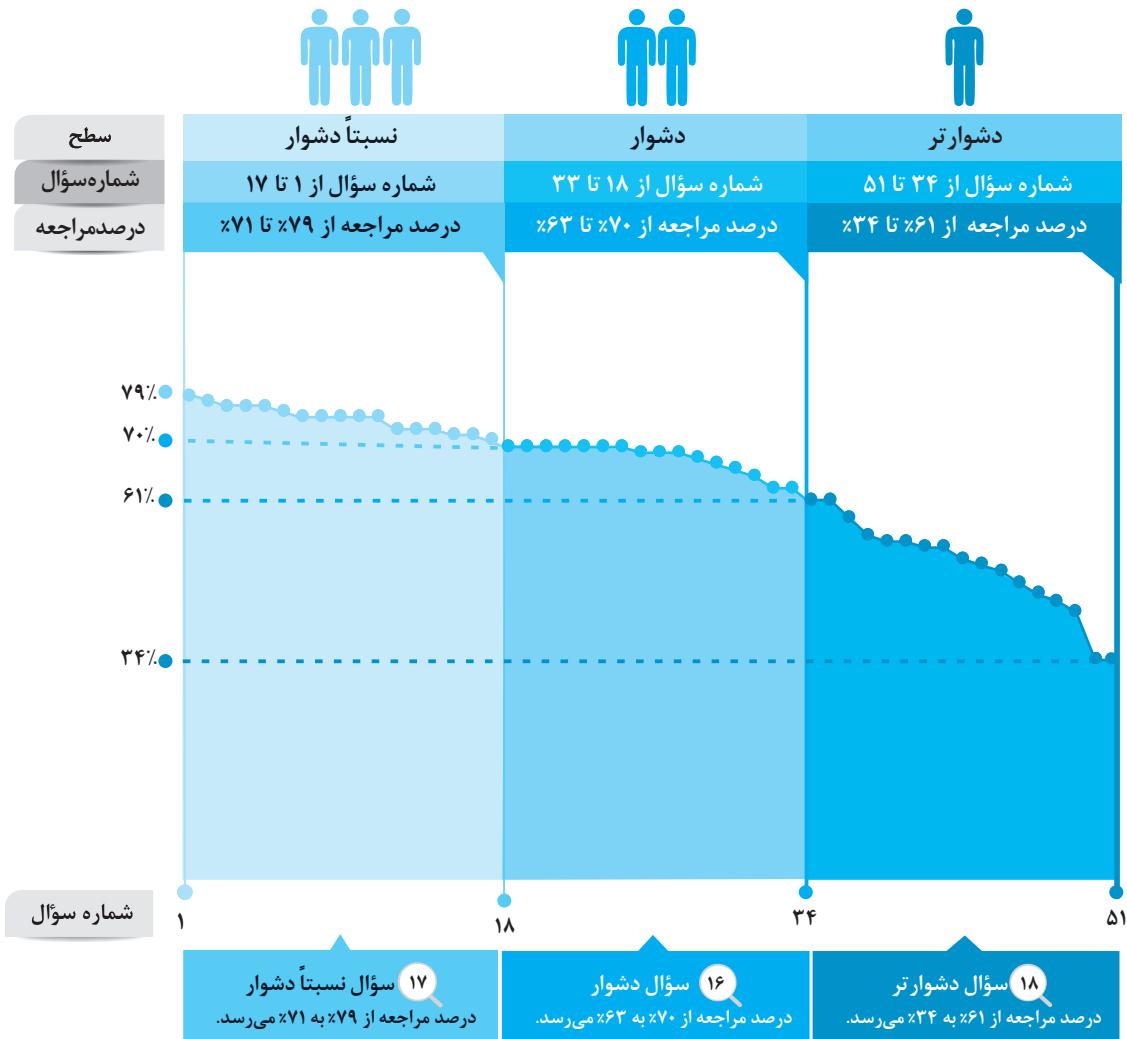
(نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر)

عنوان درس	سؤال‌های نسبتاً دشوار	سؤال‌های دشوار	سؤال‌های دشوارتر
	حداکثر درصد مراجعه	حداکثر درصد مراجعه	حداکثر درصد مراجعه
منطق، ترازوی اندیشه	۷۹	۷۰	۶۱
لفظ و معنا	۷۱	۵۹	۵۰
مفهوم و مصداق	۷۷	۵۸	۴۷
اقسام و شرایط تعریف	۷۳	۶۴	۴۹
اقسام استدلال استقرایی	۶۴	۵۳	۴۵
قضیه حملی	۶۹	۵۹	۵۲
احکام قضایا	۷۵	۵۵	۴۰
قياس اقتراضی	۵۴	۴۵	۳۵
قضیه شرطی و قیاس استثنایی	۵۵	۳۹	۲۸
سنجه‌گری در تفکر	۷۰	۴۸	۴۲

منطق، ترازوی اندیشه

برای هر مبحث کتاب، جدول و نمودار سطح‌بندی سؤال‌ها مانند نمودار پایین تهیه شده، در این جدول تعداد و شماره سؤال‌های هر سطح، (نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر)، درصدهای پاسخ‌گویی ابتدایی و انتهایی هر سطح مشخص و نمودار براساس درصد پاسخ‌گویی به سؤال و شماره سؤال‌ها تنظیم شده است. بدیهی است که این نمودار باید شب منطقی داشته و هر چه رو به پایان می‌رویم درصد پاسخ‌گویی کمتر و سؤال‌ها دشوار‌تر شود.

معرفی نشانه‌ها

در مقابل هر سؤال سه نشانه زیر را مشاهده می‌کنید:

۳ تاریخ برگزاری آزمون

۲ درصد دانش‌آموزانی
که پاسخ صحیح داده‌اند

۱ درصد مراجعه‌کنندگان
به هر سؤال

سوال‌های نسبتاً دشوار

- ۱- کدام عبارت وظیفه منطق دانان نیست؟

- (۱) بررسی و دسته‌بندی انواع خطاهای ذهن
- (۲) از بین بردن تمام خطاهای ذهنی
- (۳) دسته‌بندی و توضیح قواعد تفکر
- (۴) نشان دادن راه‌های پیشگیری از خطاهای ذهن

- ۲- کدام‌یک از گزینه‌های زیر درباره علم منطق درست است؟

- (۱) حیطه کاربرد منطق در تعریف و استدلال است.
- (۲) منطق برنامه‌ای است که به دیگران می‌گوید چگونه فکر کنند.
- (۳) عدم آشنایی با انواع خطاهای ذهن، راه جلوگیری از خطاهای را نشان می‌دهد.
- (۴) منطق علمی برای جلوگیری از خطای اندیشه است.

- ۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر «تعریف» است؟

- (۱) دانستن تاریخ مفید است، تاریخ در پیچ و خم‌های زندگی، ما را از تکرار تجربه دیگران که گاهی منجر به شکست شده بر حذر می‌دارد.
- (۲) ریاضیات، علمی است که درباره کمیت و مقدار، بحث و گفت‌و‌گو می‌کند.
- (۳) اقوام ایرانی، آریایی هستند و اغلب آریایی‌ها در آسیا زندگی می‌کنند.
- (۴) محدوده طرح ترافیک برای کاهش ترافیک در مناطق پر تردد شهر تهران است.

- ۴- منطق دانان با چه روشی، راه‌های جلوگیری از خطاهای ذهن را نشان می‌دهند و خطای اندیشه ممکن است به چه صورت باشد؟

- (۱) با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها - فقط عمدى
- (۲) با تعریف دقیق اصطلاحات خاص - فقط غیرعمدى
- (۳) با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها - عمدى یا غیرعمدى
- (۴) با تعریف دقیق اصطلاحات خاص - عمدى یا غیرعمدى

- ۵- دو حیطه اصلی منطق ... و ... است که در ... با آن سروکار داریم.

- (۱) استدلال - تعریف کردن - بخشی از سخنان روزانه خود
- (۲) استدلال - تصدیق کردن - سراسر زندگی خود
- (۳) درست فکر کردن - درست تصمیم گرفتن - سراسر زندگی خود
- (۴) درست کار کردن - درست تصمیم گرفتن - بخشی از سخنان روزانه خود

- ۶- تصور با هیچ یک از موارد زیر سر و کار ندارد؛ بهجز ...
- (۱) واقعیت
 - (۲) ارتباط با امور دیگر
 - (۳) حکم و قضاآت
 - (۴) انعکاس در ذهن

- ۷- ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد و منطق‌دانان این قواعد را
- (۱) ابداع کرده‌اند
 - (۲) کشف کرده‌اند
 - (۳) اختراع کرده‌اند
 - (۴) آفریده‌اند

- ۸- اساساً کار اصلی علم منطق چیست؟
- (۱) شناخت ماهیت ذهن
 - (۲) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن
 - (۳) ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها
 - (۴) بررسی انواع خطاهای ذهنی

- ۹- کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود.
 - (۲) در منطق برخلاف سایر علوم، یاد گرفتن نظری آن می‌تواند باعث تبحر فراوان در آن شود.
 - (۳) هنگامی که اوصافی را به چیزی نسبت دهیم یا از آن سلب کنیم آن را «تعريف» می‌گویند.
 - (۴) در تصدیقات حکم و قضاآت وجود ندارد و به ارتباط آن مفهوم با سایر امور توجه داریم.

- ۱۰- کدام دسته از عبارت‌های زیر همگی تصدیق هستند؟
- (۱) انسان پر از راز و رمز - باد می‌وزد.
 - (۲) او می‌آید - سیمرغ پرنده خیالی است.
 - (۳) کتاب گلستان اثر سعدی است - منطق علم جلوگیری از خطأ
 - (۴) سیمرغ بلورین جشنواره فیلم فجر - بلیط الکترونیکی شبیه کارت بانکی است.

- ۱۱- تصور مجھول به کمک ... و تصدیق مجھول از ... به دست می‌آید که وظیفه منطق در دومی، درست ... است.
- (۱) تصورات مجھول - تصدیقات مجھول - استدلال کردن
 - (۲) تصورات معلوم - تصدیقات معلوم - تعریف کردن
 - (۳) تصورات مجھول - تصدیقات مجھول - تعریف کردن
 - (۴) تصورات معلوم - تصدیقات معلوم - استدلال کردن

۱۲- کدام گزینه درباره منطق نیست؟

۱) علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.

۲) با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آن را نشان می‌دهد.

۳) در علم منطق، به همراه قوانین حاکم بر ذهن، روش جلوگیری از مغالطه بیان می‌شود.

۴) منطق، علمی نظری و تئوری است که تبحر و تخصص در آن به مطالعه زیادی نیاز دارد.

۱۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) منطق دانشی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.

۲) تأکید منطق بر آموزش شیوه درست تعریف کردن و درست استدلال آوردن است.

۳) منطق، مواد و محتوا را در اختیار دیگر علوم قرار می‌دهد.

۴) دانستن منطق برای فهم فلسفه از اهمیت ویژه‌ای بخوردار است.

۱۴- در تصور با کدام مورد مواجه هستیم؟

۱) واقعیت و حقیقت داشتن آن

۲) انعکاس آن موضوع در ذهن

۱) برقراری ارتباط بین موارد مختلف

۲) حکم کردن در مورد موضوعی

۱۵- تأکید اصلی علم منطق بر چیست و چگونه می‌توان در آن به تبحر رسید؟

۱) شناخت روش‌های سفسطه و مغالطه – تمرین و ممارست

۲) شناخت روش‌های سفسطه و مغالطه – خواندن دستورالعمل‌های نظری

۳) آموزش شیوه درست اندیشیدن – تمرین و ممارست

۴) آموزش شیوه درست اندیشیدن – خواندن دستورالعمل‌های نظری

۱۶- درباره منطق نمی‌توانیم بگوییم که ...

۱) در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.

۲) ابزاری در خدمت سایر علوم است.

۱) علمی صرفا نظری است.

۲) علمی اکتشافی است.

۱۷- منطق را به شاقول بنایی تشبیه کردہ‌اند که به کارگیری آن باعث ... اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از ... تهیه کرد.

۱) پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود – خود علم منطق

۲) پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود – علوم دیگر

۳) جلوگیری از هر نوع خطای اندیشه – خود علم منطق

۴) جلوگیری از هر نوع خطای اندیشه – علم فلسفه

سؤالهای دشوار

۱۸- در تصور به ... و به واقعیت داشتن آن کاری نداریم و در تصدیق حکم و ... وجود دارد که اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا سلب می‌کنیم و از بین «سیمرغ افسانه‌ای» و «سیمرغ افسانه است» ... تصدیق می‌باشد.

۱) ارتباط تصور با سایر امور – قضات – سیمرغ افسانه است

۲) توصیف – ارتباط تصور با سایر امور – سیمرغ افسانه‌ای

۳) بیان اوصاف – قضات – سیمرغ افسانه‌ای

۴) حکم و نسبت – استدلال و تعریف – سیمرغ افسانه است

۱۹- ما انسان‌ها به کمک ... از تصورات معلوم به شناخت تصورات مجھول خود دست پیدا می‌کنیم و وظیفه علم منطق ... است که به همین جهت به دو بخش اصلی ... و ... تقسیم شده است.

	٪۷۰
	٪۴۴
	۹۹/۰۸/۰۲

- ۱) استدلال - جلوگیری از خطای اندیشه - تعریف، استدلال
- ۲) تعریف - جلوگیری از خطای اندیشه - تعریف، استدلال
- ۳) استدلال - آموزش شیوه درست اندیشیدن - تصویر، تصدیق
- ۴) تعریف - آموزش شیوه درست اندیشیدن - تصویر، تصدیق

۲۰- موارد «نسبت دادن اوصافی به چیزی یا سلب کردن از آن»، «از تصورهای مجھول رسیدن»، «حکم و قضاوت وجود داشتن در آن»، «استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف تصدیق‌های مجھول» به ترتیب در تعریف و توضیح چه مفاهیمی هستند؟

	٪۷۰
	٪۴۹
	۹۹/۱۱/۰۶

- ۱) تصدیق - تعریف - تصدیق - استدلال
- ۲) تعریف - تصدیق - استدلال - تعریف
- ۳) تصدیق - استدلال - تصدیق - تعریف
- ۴) استدلال - تصدیق - استدلال - تعریف

۲۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب در کدام یک از بخش‌ها و حیطه‌های علم منطق قرار می‌گیرد؟

(الف) سی‌سال پیش مردم برای ارتباط‌های خبری از فکس و تلکس استفاده می‌کردند.

	٪۷۰
	٪۴۷
	۹۶/۰۸/۱۹

(ب) باران شهرهای شمالی

(ج) استفاده از منطق مفید است، چون مانع بروز خطا و اشتباه در هنگام تفکر می‌گردد.

- ۱) تساوی دو مقدار مساوی با مقدار سوم
- ۲) تصدیق - تصویر - استدلال - تصدیق
- ۳) تصدیق - تصویر - استدلال - تصویر

	٪۷۰
	٪۳۵
	۹۶/۰۹/۱۷

۲۲- ذهن انسان به صورت ... براساس قواعدی می‌اندیشد و منطق باید به صورت ... فراگرفته شود.

(۱) طبیعی - علمی

(۲) غیرطبیعی - عملی

(۳) طبیعی - عملی

	٪۷۰
	٪۲۵
	۱۴۰۱/۰۸/۲۰

۲۳- کدام عبارت در رابطه با مغالطه‌ها درست است؟

(۱) فقط در علم منطق رخ می‌دهند.

(۲) منطق‌دانان در دام آن‌ها نمی‌افتدند.

(۳) به طور طبیعی برای هر فردی همیشه رخ می‌دهند.

	٪۷۰
	٪۲۱
	۱۴۰۰/۰۷/۲۳

۲۴- کدام گزینه جزء حوزه کاربرد منطق نمی‌باشد؟

(۱) جلوگیری از بروز هرگونه مغالطه

(۲) تشخیص خطاهای ذهن

	٪۶۹
	٪۵۵
	۱۴۰۱/۰۷/۲۲

۲۵- تعریف، روش ساختن یک تصویر مجھول به وسیله ... معلوم است.

(۱) حداقل یک تصویر

(۲) چند تصدیق

(۳) چند تصویر

	٪۶۹
	٪۵۴
	۱۴۰۱/۰۷/۲۲

۲۶- در بین موارد زیر، چند تصویر وجود دارد؟

«رابطه بین من و برادرم - واقعیت نداشتن - تصدیق - دیروز - از ماست که بر ماست»

۵ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۲۷- منطق بر ... تأکید دارد و برای منطق‌دان دانستن ... لازم است، با به کارگیری منطق سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل ... را تشخیص داد. ذهن انسان به صورت طبیعی براساس ...

	٪۶۹
	٪۵۴
	۹۶/۰۷/۲۱

- ۱) شناخت تصویرات و تصدیقات - خطای ذهن - مؤثر در تفکر - اصولی خاص عمل می‌کند.
- ۲) آموزش شیوه درست اندیشیدن - مغالطه - خطای ذهن - قواعدی می‌اندیشد.
- ۳) شناخت عملکرد ذهن - خطای ذهن - تأثیرگذار بر ذهن - شیوه‌ای متأثر از عوامل محیطی می‌اندیشد.
- ۴) شناخت تعریف و استدلال - مغالطه - محیطی مؤثر بر تفکر - اصولی خاص عمل می‌کند.

- ۷۶۸
 ۷۲۹
 ۹۹/۰۸/۰۲

۴) یک

۳) دو

۲۸- در بین موارد زیر، چند «تصور» وجود دارد؟

«رابطه بین کشورهای غربی - واقعیت داشتن - آسمان - فردا - خواستن توانستن است.»

۱) سه ۲) چهار

۲۹- خطای ذهنی یا در اصطلاح ... را از طریق علم منطق تشخیص می‌دهیم، در ارزیابی درستی یا نادرستی استدلال‌های نشریات از ... بپرسیم ... و ... بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند.

- ۷۶۷
 ۷۴۶
 ۹۶/۱۱/۰۶

۲) مغالطه - منطق - استدلال آوری - تعریف

۱) سفسطه - علوم مختلف - تصویر - تصدیق

۳) خطای در الفاظ - دستورالعمل‌های نظری - استدلال - تعریف - تصدیق

۳۰- کدام گزینه تصویر و تصدیق بودن موارد زیر را بهتر ترتیب مشخص می‌کند؟

۱) ممثلاً - کتاب تخیلی - زمین کروی است

- ۷۶۶
 ۷۵۲
 ۹۶/۰۱/۱۷

۲) تصویر - تصدیق - تصدیق

۴) تصدیق - تصویر - تصویر

۱) تصویر - تصدیق - تصدیق

۳) تصدیق - تصدیق - تصویر

۳۱- در رابطه با دانش منطق کدام عبارت نادرست است؟

- ۷۶۵
 ۷۴۵
 ۹۴/۰۰/۰۵/۰۱

۱) مغالطه به معنای هرگونه نتیجه‌گیری خطأ در اندیشه است که ممکن است عمدی یا غیرعمدی باشد.

۲) مجموعه قواعد منطقی توسط منطق دانان ابداع شده‌اند و ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند.

۳) دانش منطق، ابزاری است در خدمت سایر علوم و دانش‌ها.

۴) دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود.

۳۲- اگر کسی تاکنون مدل المپیک ندیده باشد و بپرسد که «مدال المپیک چیست؟» ما ...

- ۷۶۳
 ۷۴۹
 ۹۴/۰۰/۰۸/۲۱

۱) با استفاده از تصدیق‌های معلوم به کشف تصویرهای مجھول دست می‌یابیم.

۲) با استفاده از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجھول دست می‌یابیم.

۳) به کمک چند تصویر معلوم، تصویرهای مجھول را برای وی توصیف می‌کنیم.

۴) به کمک چند تصویر معلوم، تصدیق‌های مجھول را برای وی توصیف می‌کنیم.

۳۳- نسبت مغالطات به علم منطق با کدامیک از گزینه‌های زیر متناسب است؟

- ۷۶۳
 ۷۴۷
 ۹۶/۰۸/۱۹

۲) نسبت مواد اولیه با علم شیمی

۴) نسبت تدرستی با علم پزشکی

۱) نسبت ریاضیات با علم فیزیک

۳) نسبت بیماری با علم پزشکی

سوال‌های دشوارتر

۳۴- چرا علم منطق را به «شاقول بنایی» تشبیه کردند؟

- ۷۶۱
 ۷۱۸
 ۹۹/۰۸/۰۲

۲) ماده و محتوای علوم را فراهم می‌آورد.

۴) در علوم مختلف دارای کاربرد است.

۱) تبحر در آن به تمرین نیاز دارد.

۳) به توضیح شکل و صورت اندیشیدن می‌پردازد.

۳۵- در بین موارد زیر بهتر ترتیب کدامیک تصویر و کدامیک تصدیق است؟

- ۷۶۱
 ۷۳۶
 ۹۹/۱۰/۰۵

«دماؤنده، بلندترین قله رشته‌کوه البرز است - خواب ناراحت‌کننده - تصویرهای مجھول - دوست من بسیار باهوش است»

۱) تصدیق - تصدیق - تصویر - تصدیق

۲) تصویر - تصدیق - تصویر - تصویر

۳) تصدیق - تصویر - تصویر - تصدیق

۳۶- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- ۷۵۸
 ۷۳۸
 ۹۶/۰۷/۲۱

۱) با کمک تصدیقات معلوم، یک تصویر مجھول را تعریف می‌کنیم.

۲) با کمک تصدیقات مجھول، چند تصویر معلوم را تعریف می‌کنیم.

۳) با کمک چند تصویر معلوم، یک تصویر مجھول را تعریف می‌کنیم.

۴) با کمک چند تصویر مجھول، یک تصویر مجھول را تعریف می‌کنیم.

۳۷- کدام گزینه درست یا غلط بودن عبارت‌های زیر را به درستی مشخص می‌کند؟

- ۷۵۵
 ۷۳۸
 ۹۹/۰۷/۱۸

الف) علم منطق با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راههای جلوگیری از آن‌ها را نشان می‌دهد.

ب) علم منطق مشخص‌کننده قواعدی است که با رعایت آنها، دچار خطای فکری و یا مغالطه نمی‌شویم.

۱) ص - غ ۲) غ - ص ۳) ص - ص

-۳۸

در چه تعداد از عبارت‌های زیر «تصدیق» وجود دارد؟

- مبحثی که دیروز مطرح شد.
- علی در حال قدم زدن است.
- مجرم قتل‌های سریالی
- به نام خداوند جان و خرد

(۱) یک (۲) سه (۳) دو (۴) صفر

- کدام گزینه درباره منطق صحیح نمی‌باشد؟ **۳۹**

- ۱) منطق دانشی ابزاری است که در خدمت سایر علوم است؛ مانند سیستم‌های کنترلی یک خودرو.
- ۲) منطق مانند شاقول بنایی است که به کارگیری آن باعث به وجود آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود.
- ۳) منطق علمی کاربردی است که نیازمند تمرین و ممارست است و آموختن منطق باید به صورت عملی فرا گرفته شود.
- ۴) منطق علمی کاربردی به همراه دستورالعمل‌های نظری است که صرفاً با دانستن این دستورالعمل‌ها فرد سریع و دقیق عوامل مغالطه را می‌شناسد.

- «برای این که آلودگی هوا را کاهش دهیم، معاینه فنی اتومبیل لازم است.»، «منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است.»، «پایش نمی‌لنگد چون پا در کفش دیگری نکرده است.» بهجز مورد ... بقیه موارد در ارتباط با استدلال هستند. جملاتی که در رابطه با ... هستند با تعریف و مواردی که با ... سروکار دارند با استدلال مرتبط‌اند. **۴۰**

- ۱) پایش نمی‌لنگد چون پا در کفش دیگری نکرده است - چیستی - چرایی
- ۲) منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌های است - چیستی - چرایی
- ۳) برای این که آلودگی هوا را کاهش دهیم، معاینه فنی اتومبیل لازم است - چرایی - چیستی
- ۴) منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌های است - چرایی - چیستی

- مغالطه یعنی ... و شناخت مغالطات برای منطق‌دان لازم است تا ... و منطق با ... روش‌های جلوگیری و مواجهه با مغالطات را بیان می‌کند. **۴۱**

- ۱) خطای ذهنی ناشی از تأثیرات احساسی - شیوه درست اندیشیدن را بیاموزد - بیان قوانین حاکم بر ذهن
- ۲) هرگونه خطای اندیشه به طور عام - بتواند به پیشگیری از خطای اندیشه بپردازد - ارتقاء سطح تفکر و آموزش
- ۳) خطای ذهنی ناشی از نتیجه گیری غلط - به آموزش شیوه‌های استدلال و فلسفه بپردازد - ارتقاء سطح تفکر و آموزش
- ۴) هرگونه خطای اندیشه به طور عام - بتواند با آنها مبارزه کند - بیان قوانین حاکم بر ذهن

- در بین موارد زیر بهتر ترتیب کدام یک تصور و کدام یک تصدیق است؟ **۴۲**

- (کوه سبلان آتش‌شانی است - حرف غیرمنطقی - تصدیق‌های معلوم - بلیط الکترونیکی به صرفه است)
- ۱) تصدیق - تصور - تصور - تصدیق
- ۲) تصور - تصور - تصور - تصور
- ۳) تصدیق - تصور - تصور - تصدیق
- ۴) تصدیق - تصور - تصدیق - تصور

- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟ **۴۳**

- الف) تصویرات ضرورتاً فاقد حکم هستند.
- ب) عبارت «تیری که زدی بر دلم» دارای قضاؤ است.
- پ) پرسش از چیستی با مبحث تعریف ارتباط دارد.
- ت) تعریف و استدلال از اقسام دانش بشری هستند.

(۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

-۴۴- در مورد حیطه کاربرد علم منطق کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) منطق در بررسی محتوای علوم مختلف فاقد کاربرد است.
- ۲) اغلب آگهی‌های تجاری به یک جمله امری منتهی می‌شود.
- ۳) کاربرد استدلال‌آوری و تعریف منحصر به محیط تحصیلی نیست.
- ۴) افزایش نیازمندی به علم منطق در عصر حاضر معلول ذاتی بودن اندیشه در انسان است.

-۴۵- کدام گزینه بیانگر یک تصدیق است؟

- ۱) قرار و خواب ز حافظ طمع مدار ای دوست
- ۲) به یاد لعل تو و چشم مست می‌گونت
- ۳) چگونه شاد شود اندرون غمگینم

-۴۶- درباره تصدیق و تصور کدام گزینه صحیح است و کدام عبارت مصدقی از دومی می‌باشد؟

- ۱) اولی بر خلاف دومی از اقسام تفکر است - هر کس که شادتر است.
- ۲) در هر دو وصفی به چیزی نسبت داده می‌شود - انسان‌ها حیوان ناطق هستند.
- ۳) هر دو از اقسام علم و دانش هستند - هر کس که بامش بیشتر است.
- ۴) تنها در اولی سوال از چرازی عبارت، معنادار است - آدمی، سازنده و خالق است.

-۴۷- کدام گزینه درباره استدلال درست است؟

- ۱) پیش از ورود به مبحث استدلال باید با مفاهیم و الفاظ آشنا شویم.
- ۲) در استدلال ذهن بین چند تصور ارتباط برقرار می‌کند.
- ۳) استدلال ترکیب قانونمند قضایی مجھول برای رسیدن به قضیه ای معلوم است.
- ۴) استدلال مهم‌ترین مبحث منطقی است.

-۴۸- بهتر ترتیب کدام‌یک در تعریف می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد و هنگام تصور یک مفهوم ...

- ۱) مؤمنان آیینه همدیگرند - ابتدا باید آن را به کمک تصویرهای معلوم روشن کنیم.
- ۲) هر سبزه که در باغ بهاری بوده است - به واقعی بودن آن مفهوم اذعان می‌کنیم.
- ۳) آن بار کزو گشت سر دار بلند - صرفاً به همان تصور می‌اندیشیم.
- ۴) هر کسی را بهر کاری ساخته‌اند - کاری به ارتباط آن مفهوم با سایر امور نداریم.

-۴۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر درباره منطق صحیح است؟

- ۱) مجموعه قوانین منطقی توسط منطق‌دانان ابداع شده است.
- ۲) هر انسانی به صورت ارادی از قواعد منطقی بهره می‌برد.
- ۳) دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار می‌رود.
- ۴) اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند.

-۵۰- در کدام عبارت، حکم و قضاؤت وجود ندارد؟

- ۱) ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد.
- ۲) عادت داد و ستد، دادن جان مشکل کرد.
- ۳) ماه و خورشید به منزل چو به امر تو رسند

-۵۱- تأکید اصلی علم منطق بر چیست و خطای اندیشه ممکن است به چه صورتی باشد؟

- ۱) آموزش شیوه درست اندیشیدن - عمدی یا غیرعمدی
- ۲) آموزش شیوه درست اندیشیدن - فقط به صورت عمد
- ۳) بیان روش‌های جلوگیری از مغالطات - عمدی یا غیرعمدی
- ۴) بیان روش‌های جلوگیری از مغالطات - فقط به صورت عمد

پاسخ‌نامه تشریحی

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۴۷۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۱ سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۶۲۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۲ (یا ۳) سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سوال به بیش از ۴ سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۴۷۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۲ سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۶۲۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۳ (یا ۴) سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سوال به بیش از ۵ سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۴۷۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۵ سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۶۲۵۰ تا ۵۵۰۰ از هر ۱۰ سوال به ۶ (یا ۷) سوال پاسخ دهند.

انتظار داریم دانشآموزان ترازهای ۶۲۵۰ به بالا از هر ۱۰ سوال به بیش از ۸ سوال پاسخ دهند.

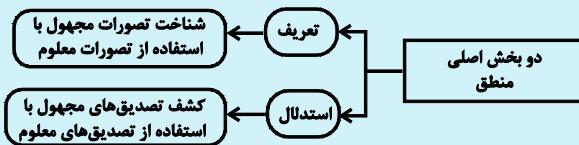
دشوارتر

دشوار

نسبتاً دشوار

درسنامه پیشرفتنه:

۶. گزینه «۴»

در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

(صفحه ۷ کتاب (رسی))

۷. گزینه «۲»

منطق از ذات انسان سرچشمه گرفته و منطق‌دانان تنها آن قواعد ذهن را کشف کرده و یافته‌اند. (ابداع کردن، اختراع کردن و آفریدن متراffد هم هستند و در حیطه کاری منطق‌دانان جایگاهی ندارند.)

(صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

درسنامه پیشرفتنه: بررسی انواع خطاها ذهن کار منطق‌دانان است

۸. گزینه «۲»

ذهن همواره در معرض لغزش است و معمولاً در استدلال‌های پیچیده دچار اشتباه می‌شود؛ به همین دلیل علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد و از این طریق سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

(صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

۹. گزینه «۱»

تشریح عبارات نادرست: گزینه «۲»: آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.

گزینه «۳»: هنگامی که اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم، به آن «تصدیق» می‌گویند.

گزینه «۴»: در تصویرات حکم و قضاؤت وجود ندارد و با ارتباط آن مفهوم با سایر امور نیز کاری نداریم.

(صفحه ۱۴ و ۷ کتاب (رسی))

۱۰. گزینه «۲»

در تصدیق حکم و قضاؤت وجود دارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم، در حالی که در تصور حکم و تصدیقی وجود ندارد.

توضیح نکات درسی: هر جمله خبری، تصدیق است و هر عبارتی که در آن خبری بیان نمی‌شود، تصور است اگرچه مرکب از چندین کلمه باشد.

(صفحه ۷ کتاب (رسی))

درسنامه پیشرفتنه:

جدول تفاوت‌های تصور و تصدیق	
تصدیق	تصور
با واقعیت و عدم واقعیت سروکار دارد.	با معنا سروکار دارد.
قابلیت صدق و کذب ندارد.	قابلیت صدق و کذب دارد.
با حکم و قضاؤت درباره خبری رو به رو هستیم.	با درک مفهوم رو به رو هستیم.
جمله خبری کامل نیست.	حتماً جمله خبری کاملی است.

منطق - پایه دهم انسانی

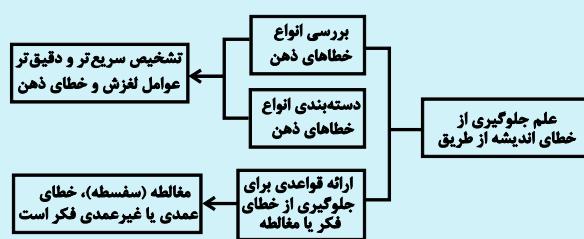
درس اول: منطق، ترازوی اندیشه (نسبتاً دشوار)

۱. گزینه «۲»

از بین بردن همه خطاهای ذهن نه وظیفه منطق‌دانان است و نه هدف علم منطق. منطق به دنبال کاستن از مغالطه‌های است نه صفر کردن همه مغالطه‌ها. (صفحه ۱۴ کتاب (رسی))

درسنامه پیشرفتنه:

۲. گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حیطه کاربرد منطق در تمام زندگی انسان است.

گزینه «۲»: منطق برنامه تفکر نیست، بلکه انسان به طور طبیعی فکر می‌کند.

گزینه «۳»: آشنایی با انواع خطاهای ذهن، راه جلوگیری از خطاهای را نشان می‌دهد.

(صفحه ۳ تا ۵ کتاب (رسی))

۳. گزینه «۲»

هنگامی که فردی با یک تصور مجهول مواجه می‌شود آن تصور مجهول را برای اوی توصیف (تعریف) می‌کنیم و در این کار از تصویرات معلوم وی استفاده می‌کنیم؛ با این کار یک تصور مجهول را به کمک چند تصور معلوم «تعریف» کرده‌ایم. مانند: ریاضیات علمی است که درباره کمیت و مقدار، بحث و گفت‌وگو می‌کند.

(صفحه ۱ و ۹ کتاب (رسی))

۴. گزینه «۳»

منطق‌دانان کوشیده‌اند با «بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها»، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند. خطای اندیشه ممکن است «عمده یا غیرعمده» باشد.

(صفحه ۱۳ کتاب (رسی))

۵. گزینه «۱»

دو حیطه اصلی منطق «تعریف کردن و استدلال» است و این دو اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی، با آن‌ها سروکار داشته باشیم. این امور «بخشی از سخنان روزانه ما» را تشکیل می‌دهند.

(صفحه ۵ و ۹ کتاب (رسی))

درس اول: منطق، ترازوی اندیشه (دشوار)

۱۸. گزینه «۱»

در تصور به «ارتبط تصور با سایر امور» و واقعیت داشتن یا نداشتن آن سروکار نداریم و تنها همان تصور را در ذهن می‌آوریم، اما در تصدیق‌ها حکم و قضاوت وجود دارد و در آنها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا سلب می‌کنیم. «سیمرغ افسانه‌ای» تصور است و «سیمرغ افسانه است» یک تصدیق می‌باشد.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۱۹. گزینه «۲»

به کمک تعريف، از تصورهای معلوم به شناخت تصورهای مجهول و به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم. از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی (۱) تعريف (۲) استدلال تقسیم می‌شود.

(صفحه ۹ کتاب درسی)

درسنامه پیشرفت: تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است.

۲۰. گزینه «۱»

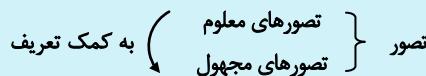
در «تصدیقات» حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم. از تصورهای معلوم به شناخت تصورهای مجهول رسیدن «تعريف» نام دارد. به کمک «استدلال» از تصدیق‌های معلوم به تصدیق‌های مجهول می‌رسیم.

(صفحه ۷ تا ۹ کتاب درسی)

درسنامه پیشرفت:

تعريف:

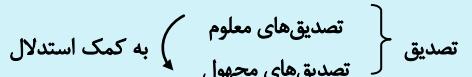
روشن کردن یک تصور مجهول به وسیله چند تصور معلوم را تعريف می‌گویند.

توضیح نمودار: همان‌طور که می‌بینید، با استفاده از تعريف در صدد روشن ساختن تصورهای مجهول برمی‌آییم.

استدلال:

دست یافتن به یک تصدیق مجهول به کمک چند تصدیق معلوم را استدلال می‌گویند.

توضیح نمودار: همان‌طور که می‌بینید با استفاده از استدلال در صدد استنتاج تصدیق‌های مجهول از تصدیق‌های معلوم برمی‌آییم.

۲۱. گزینه «۳»

عبارت «الف» یک «تصدیق» است، چون در آن حکم و قضاوت وجود دارد. عبارت «ب» نیز یک «تصور» است. عبارت «ج» به بیان کارکردها و مزایای منطق می‌پردازد پس «استدلال» است و عبارت «د» نیز یک «تصور» است؛ زیرا در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط تصور با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

(صفحه ۷ و ۹ کتاب درسی)

۱۱. گزینه «۴»

در تعریف، یک تصور مجهول به کمک چند «تصور معلوم» به دست می‌آید و در استدلال، یک تصدیق مجهول را به کمک «تصدیق‌های معلوم» روش می‌سازیم. وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه در این دو حوزه است؛ یعنی «درست تعريف کردن» و «درست استدلال کردن».

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۱۲. گزینه «۴»

منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۱۳. گزینه «۳»

منطق، مواد و محتوای را در اختیار علوم دیگر قرار نمی‌دهد؛ بلکه شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش می‌دهد.

(صفحه ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۱۴. گزینه «۴»

در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۱۵. گزینه «۳»

تأکید منطق بر «آموزش شیوه درست اندیشیدن» است. هم‌چنین باید توجه داشت منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن، به «تمرین و ممارست» نیاز دارد.

(صفحه ۴ کتاب درسی)

درسنامه پیشرفت:

دانش منطق:

نیازمند تمرین و ممارست است. (مانند یادگیری دوچرخه‌سواری) علمی ابزاری و کاربردی است. (مانند سیستم کنترلی خودرو یا شاقول بنایی) موجب تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطای ذهن می‌شود. (مانند سیستم کنترلی خودرو یا شاقول بنایی) مواد و مصالح را در اختیار ما نمی‌گذارد.

۱۶. گزینه «۱»

منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.

(صفحه ۴ کتاب درسی)

۱۷. گزینه «۲»

منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث «پدیدآمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود» اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنای باید از «علوم دیگر» تهیه کرد.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۲۱. گزینه «۲». ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد و منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.
[صفحه ۳ و ۴ کتاب \(رسی\)](#)

۲۲. گزینه «۳». تصور با «چیستی» سروکار دارد؛ ما تصور مجھول را به کمک تصورهای معلوم تعریف می‌کنیم.

درسنامه پیشرفته:			
فرآیند شناخت	پاسخی است به	حيطه‌های منطق	اقسام علم
از تصورات معلوم به تصویر مجھول می‌رسیم.	چیستی	تعريف	تصور
از تصدیق‌های معلوم به تصدیق‌های مجھول می‌رسیم.	جزایی	استدلال	تصدیق

[صفحه ۱ کتاب \(رسی\)](#)

۲۳. گزینه «۳». مغالطات همچون بیماری‌هایی هستند که باید از دچار شدن به آن‌ها بر حذر بود. از این رو دانستن آن‌ها برای منطق‌دان لازم است تا بتواند با آن‌ها مبارزه کند. همان‌طور که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند. در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند.

[صفحه ۴ کتاب \(رسی\)](#)

درس اول: منطق، ترازوی اندیشه (دشوارتر)

۲۴. گزینه «۳». بدین جهت منطق را به شاقول بنایی تشییه کرده‌اند که به کارگیری آن، باعث پدیدامدن بنای فکری مستحکمی می‌شود؛ چرا که این علم به توضیح شکل و صورت اندیشیدن می‌پردازد، اما محتوا را باید از سایر علوم تهیی کرد.
[صفحه ۵ کتاب \(رسی\)](#)

۲۵. گزینه «۳». تصورات = خواب ناراحت‌کننده و تصورهای مجھول تصدیق‌ها = دماوند، بلندترین قله رشته‌کوه البرز است و دوست من بسیار باهوش است.

[صفحه ۷ کتاب \(رسی\)](#)

۲۶. گزینه «۳». اگر کسی تصویری از شیء جدید (مثلاً بلیت الکترونیکی) نداشته باشد، از تصورات معلوم وی استفاده می‌کنیم و شیء جدید را برای وی توصیف می‌کنیم. در واقع با این کار «یک تصور مجھول را با کمک چند تصور معلوم تعریف کرده‌ایم».

[صفحه ۸ کتاب \(رسی\)](#)

۲۷. گزینه «۳». منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آنها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند. ایشان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشویم، مشخص کرده‌اند.

[صفحه ۹ کتاب \(رسی\)](#)

۲۸. گزینه «۳». ذهن انسان به صورت «طبیعی» براساس قواعدی می‌اندیشد. آموختن منطق باید به صورت «عملی» فراگرفته شود.

[صفحه ۴ کتاب \(رسی\)](#)

۲۹. گزینه «۴». مغالطه‌ها بی‌شمار هستند و تعداد و انواع مشخص و دقیقی ندارند یا لاقل نمی‌توان مشخص کرد.

[صفحه ۳ و ۴ کتاب \(رسی\)](#)

۳۰. گزینه «۱». ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی منطقی می‌اندیشد. منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند. گرچه ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد؛ اما ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و عموماً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباہ می‌شود.

[صفحه ۴ و ۵ کتاب \(رسی\)](#)

۳۱. گزینه «۳». تعریف، روشن ساختن یک تصور مجھول به کمک چند تصور معلوم است.

[صفحه ۱ کتاب \(رسی\)](#)

۳۲. گزینه «۲». از بین موارد ذکر شده، تنها «از ماست که بر ماست» یک تصدیق است، زیرا در آن یک حکم و قضاؤت مطرح شده است و سایر موارد تصور هستند.

[صفحه ۴ و ۵ کتاب \(رسی\)](#)

۳۳. گزینه «۲». منطق بر «آموزش شیوه‌ی درست اندیشیدن» تأکید دارد و دانستن «مغالطه» برای منطق‌دانان لازم است تا بتوانند با آن مبارزه کنند. با بهکارگیری منطق و شناخت قواعد در ذهن می‌توان سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد و ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد.

[صفحه ۴ کتاب \(رسی\)](#)

۳۴. گزینه «۲». از بین موارد ذکر شده، تنها «خواستن توانستن است» یک تصدیق است، زیرا در آن یک حکم و قضاؤت مطرح شده است و بقیه موارد تصور هستند.

درسنامه پیشرفته:
تصور:
از طریق تعریف یا مشاهده به دست می‌آید.
کاری به واقعیت داشتن یا نداشتن ندارد.
قسمی از علم ما را تشکیل می‌دهد.
به نسبت میان مفهوم و سایر امور کاری ندارد.

[صفحه ۷ کتاب \(رسی\)](#)

۳۵. گزینه «۲». خطای ذهنی را «مغالطه» یا «سفسطه» می‌نامند. در ارزیابی استدلال‌هایی که در نشریات مطرح می‌شود یا در تبلیغات آورده می‌شود از «منطق» بهره می‌بریم «استدلال آوری و تعریف» بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند.

[صفحه ۳ و ۵ کتاب \(رسی\)](#)

۳۶. گزینه «۱». «مثلث» و «کتاب تخیلی»، «تصور» هستند. «زمین کروی است»، یک «تصدیق» است.

[صفحه ۷ کتاب \(رسی\)](#)

درسنامه پیش‌رفته:
حیطه کاربرد منطق:
 متقاعد کردن دیگران، تعلیم و تعلم، داد و ستد، تشخیص اخبار و اطلاعات درست، سیاست، تبلیغات، سخنان روزانه
علوم مختلف:
 انواع شاخمه‌های فلسفه (فلسفه تحلیلی، فلسفه زبان، فلسفه ریاضی) فناوری‌های هوشمند (مهندسی الکترونیک، مهندسی سخت‌افزار، هوش مصنوعی)
 علوم انسانی (روان‌شناسی، فقه، حقوق، علوم اجتماعی)

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۳۸. گزینه «۱»

علی در حال قدم زدن است تصدیق می‌باشد و در آن حکم و قضاوت وجود دارد.
 علی در حال قدم زدن است = علی قدم زننده است.

درسنامه پیش‌رفته:**تصدیق:**

به کمک استدلال به دست می‌آید.
 در آن حکم و قضاوت وجود دارد.
 جمله خبری است.
 شامل چند تصور است.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۳۹. گزینه «۲»
 تصدیق یک جمله خبری کامل با قابلیت صدق و کذب است. جملات انشایی (امری، پرسشی و تعجبی) و جملات ناتمام تصدیق محسوب نمی‌شوند.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۰. گزینه «۳»
 تصدیق و تصور هر دو از اقسام علم و دانش هستند. تنها در تصدیق سوال از چرا بیان عبارت، معنادار است.
 عبارت «هر کس که با مش بیشتر است» تصور می‌باشد چرا که جمله خبری کامل نیست.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۱. گزینه «۴»
 استدلال که به آن دلیل و استنتاج نیز گفته می‌شود مهم‌ترین مبحث منطقی است.
 تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: پیش از ورود به مبحث استدلال باید با قضیه و اقسام آن آشنا شویم.
 گزینه «۲»: در استدلال ذهن بین چند قضیه ارتباط برقرار می‌کند.
 گزینه «۳»: استدلال ترکیب قانونمند قضیای معلوم برای رسیدن به قضیه‌های جدید است.

(صفحه ۹ و ۱۰ کتاب درسی)

۴۲. گزینه «۵»
 به کمک تعریف، از تصورهای معلوم به شناخت تصورهای مجھول دست می‌یابیم. عبارتهای «هر سبزه که در باغ بهاری بوده است» و «آن یار کزو گشت سر دار بلند» تصور هستند.
 در هنگام تصور یک مفهوم به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم.

(صفحه ۷ و ۸ کتاب درسی)

۴۳. گزینه «۶»
 اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که «فلان کالا را بخریدا».

(صفحه ۴ و ۵ کتاب درسی)

۴۴. گزینه «۷»
 «چو» در عبارت به معنای «چون که» است بنابراین جمله ناقص است و حکم و قضاوت ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: «چو» در این عبارت به معنای «مانند» است.
 گزینه «۲»: جمله کامل و دارای حکم و قضاوت است.
 گزینه «۴»: «چو» در این عبارت به معنای «مانند» است.

(صفحه ۷ و ۸ کتاب درسی)

۴۵. گزینه «۸»
 تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است و خطای اندیشه می‌تواند عمد یا غیرعمدی باشد.

(صفحه ۷ و ۸ کتاب درسی)

۴۶. گزینه «۹»
 منطق علمی کاربردی است که به تمرین و ممارست نیازمند است که باید به صورت عملی فرا گرفته شود. از طرفی منطق را شبیه شاقول بنایی دانسته‌اند که با به کار گرفتن آن بنای فکری مستحکمی را می‌توان ساخت. برای ساختن بنای فکری مستحکم، آجرها و مواد لازم را باید از سایر علوم تهیه کرد. منطق دانشی ابزاری است که در خدمت سایر علوم است. باید دقت داشت که صرف دانستن دستورالعمل‌های نظری نمی‌تواند به ما در درست اندیشیدن پاری برساند.

(صفحه ۴ و ۵ کتاب درسی)

۴۷. گزینه «۱۰»
 موارد اول و سوم در ارتباط با استدلال هستند. «منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است» به چیزی می‌پردازد. جملاتی که به «چیزیست» یک موضوع می‌پردازند با بحث تعریف سروکار دارند. جملاتی که با «چرا بی» و «چگونگی» سروکار دارند در ارتباط با استدلال هستند.

(صفحه ۸ و ۹ کتاب درسی)

۴۸. گزینه «۱۱»
 ذهن انسان به طور طبیعی دچار خطا می‌شود و «هرگونه خطای اندیشه را به طور عام»، مغالطه می‌گویند و منطق‌دانان برای «مبازه با مغالطات» لازم است که مغالطات را که چون بیماری هستند، بشناسند و با شناخت و «بیان قوانین حاکم بر ذهن» راههای جلوگیری و مواجهه با مغالطات را بیان کنند.

(صفحه ۳ و ۴ کتاب درسی)

۴۹. گزینه «۱۲»
 «کوه سبلان آتششانی است» و «بلیط الکترونیکی به صرفه است» تصدیق هستند، زیرا در آن حکم وجود دارد. «حرف غیرمنطقی» تصور است، زیرا به ارتباط آن با سایر امور کاری نداشته و تنها همان تصور را به ذهن آورده است.
 «تصدیق‌های معلوم» نیز تصور است، زیرا در آن حکم و قضاوت وجود ندارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت نداده‌اند یا سلب نکرده‌اند.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۵۰. گزینه «۱۳»
 تشریح عبارت‌های نادرست:
 ب) عبارت «تیری که زدی بر دلم» فاقد حکم و قضاوت است و تصور محسوب می‌شود.

ت) تصور و تصدیق از اقسام دانش بشری هستند و تعریف و استدلال از دو حیطه منطق.

(صفحه ۷ و ۸ کتاب درسی)

۵۱. گزینه «۱۴»
 افزایش نیازمندی به علم منطق معلول فراگیرشدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط است.